

**gymnasium
apeldoorn**

beatus homo qui
invenit sapientiam

SCHOOLPLAN 2020-2023

En de wereld in!

INHOUDSOPGAVE

- 04 Inleiding
- 06 H1 Kennismaking
- 10 H2 Onderwijs
 - 12 Talentontwikkeling - van binnen naar buiten
 - 14 Contextrijk onderwijs - van buiten naar binnen
 - 16 Burgerschap - en de wereld in!
 - 18 Praktische aanvulling
 - 19 In de maatschappij
- 20 H3 Werkplek
- 24 H4 Uitvoering
- 26 Bijlage leerlingtevredenheidsonderzoek
- 27 Bijlage Geo Future School

Gymnasium Apeldoorn 2020

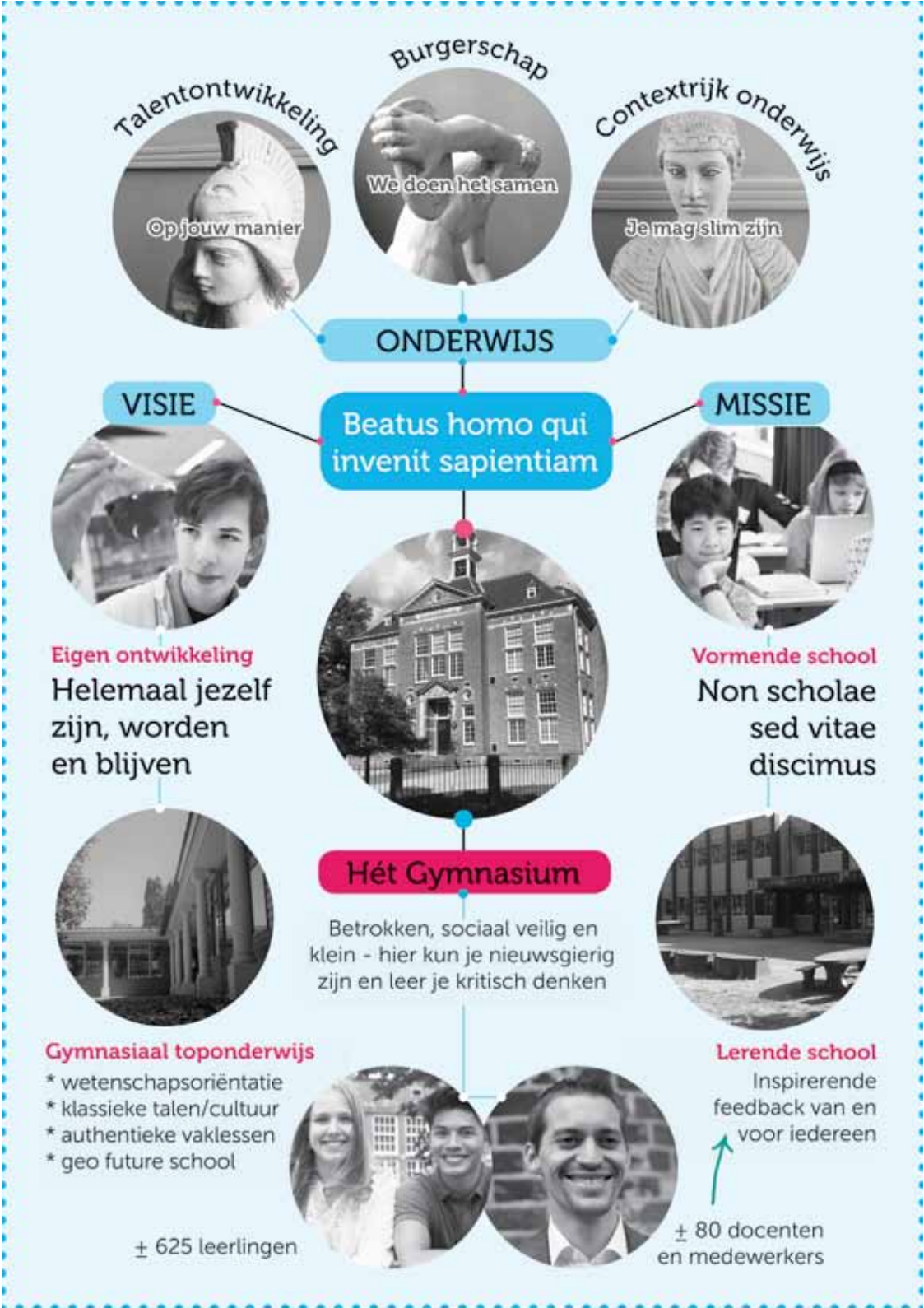
Leerlingen in opleiding tot ware wereldburgers. Ze zijn te vinden in ons gezellige cluster van gebouwen. Of elders in de stad, in Nederland en soms zelfs in andere landen. Wij zijn een school waar ook buiten de grenzen van het vak en klaslokaal lesgegeven en samengewerkt wordt. Lessen met een positieve sfeer van veiligheid, respect en aandacht. Met ruimte voor humor en feedback. Zit je bij ons op school, dan word je uitgedaagd op een manier die bij je past. Net als dat de docenten hun vak kleur geven via een eigen mix van structuur, inhoud en creativiteit. Dynamisch onderwijs met veel aandacht voor taal, wetenschapsoriëntatie en academische vaardigheden. De klassieke talen op ons programma geven een bijzondere draai aan het geheel. Bovenal zijn wij een school waar leerlingen zichzelf en elkaar leren kennen. Waar ze ervaren hoe je samen nieuwe dingen bedenkt, onderzoekt, uitprobeert en maakt. Door te beredeneren, reflecteren, durven en beleven. Om zo na klas 6 zelfverzekerd hun weg te vervolgen.

INLEIDING

Een beschrijving van hoe wij lesgeven, als aftrap van ons schoolplan. Een richtingwijzer van de ontwikkelingen binnen onze school. Wij willen toekomstgericht onderwijs realiseren met bevlogen medewerkers die leerlingen inspireren om hun kennis, talenten en persoonlijkheid te ontwikkelen. Hier zijn wij niet uniek in; het totale voortgezet onderwijs draagt bij aan dit doel. Gymnasium Apeldoorn is een openbare school. Wij zijn als school ook onderdeel van de Veluwe Onderwijs Groep. Alle vo-scholen van de vog dragen bij aan deze missie:

Wij willen kinderen en jongvolwassenen in Apeldoorn en omgeving met eigentijds en vooruitstrevend onderwijs begeleiden op hun weg naar volwassenheid. Vanuit democratische normen en waarden leveren wij een belangrijke bijdrage aan de persoonlijke groei van onze leerlingen op weg naar een waardevolle en gelukkige toekomst.

Vog-scholen werken dus samen om het totale voortgezet onderwijs in Apeldoorn te verbeteren en sluiten aan bij het strategische plan van de vog. Wel heeft iedere school een eigen karakter en een persoonlijke ambitie. In dit plan vertellen we wat ons uniek maakt en hoe we de komende jaren onze leerlingen opleiden tot zelfverzekerde wereldburgers. Het zijn vier hoofdstukken over onze identiteit, het onderwijs, de werkomgeving en de uitvoering.

H1 KENNISMAKING

Hiernaast is het schoolplan visueel samengevat als rode draad. Iedere leerling of medewerker zal er een andere uitleg bij geven; steeds met een andere klemtoon of beleving. Allemaal stukjes van het verhaal die samen de identiteit van onze school vormen. Zonder die persoonlijke aanvullingen is dit plan eigenlijk ook niet compleet - het is de basis.

UNIEKE SFEER

Het Gymnasium Apeldoorn is een kleine school waar iedereen elkaar kent. Leerlingen voelen zich prettig, veilig en gerespecteerd. De uitslag van de jaarlijkse tevredenheidsmetingen laat dit ook zien. Wij kijken ieder jaar zorgvuldig om ons heen en bepaalde dingen vallen steeds weer op. Dat leerlingen bij ons een zelfstandige werkhouding ontwikkelen. Ze staan open voor hulp, van docenten en van elkaar. Ze kunnen de werkelijkheid rationeel onderzoeken, ideeën uitdenken en zelf oordelen. Ze onderzoeken de ruimte om onbelemmerd slim te zijn. Hun leerplezier, nieuwsgierigheid en belangstelling zijn kenmerken die ook later van pas komen.

MOTTO

Deze unieke sfeer komt niet uit de lucht vallen. Al sinds de oprichting van Gymnasium Apeldoorn in 1913 is dit ons motto:

Beatus homo qui invenit sapientiam

Gelukkig is de mens die wijsheid vindt

Het is een ontwikkelingsmotto opgebouwd uit vier klassieke begrippen:

- **Beatus:** gelukkig, gezegend, fortuinlijk
- **Homo:** mens, rationeel wezen, sociaal wezen
- **Invenire:** vinden of ontdekken wat bedekt is, maar wel aanwezig
- **Sapientiam:** wijsheid, inzicht in de werkelijkheid, theoretisch en praktisch

Wijsheid vinden doe je ook nooit volledig individueel. Je groeit op met elkaar en bent er voor elkaar. Veiligheid en saamhorigheid vormen de kracht van onze school. Het schept de voorwaarden voor leerlingen om behalve inzicht ook hun geluk te vinden. Dit motto is de drager van ons lesaanbod en onze leer- en werkomgeving; het komt in dit plan vaker voorbij.

VISIE

Wij zijn een categoriaal gymnasium. Daarmee hebben wij een unieke positie in de regio. Volg je een gymnasiumopleiding, dan is dat op een paar punten uniek ten opzichte van andere vwo-opleidingen. Het aanbod klassieke talen zorgt voor een uitgebreide kennismaking met deze culturen en een intensieve taalbeleving. Alle leerlingen volgen Latijn tot en met klas 3 en vanaf klas 2 ook Grieks. Vanaf klas 4 wordt tenminste één klassieke taal gekozen. Het uitgebreid en cross-over bezig zijn met 'de klassieken' beïnvloedt ook het wetenschappelijk denken. De integratie in andere vaklessen wordt ieder jaar fijnmaziger. Wij blijven zoeken naar manieren om elementen uit de klassieke talen en cultuur terug te laten komen in andere lessen; leerlingen blijven hun horizon verkennen.

Meer dan klassieken

Gymnasiaal onderwijs gaat veel verder dan alleen het aanbieden van Latijn en Grieks. We starten meteen in de onderbouw met filosofie en muziek/drama. Deze lessen zijn bij uitstek geschikt voor het aanscherpen en ontwikkelen van ieders persoonlijkheid. Beide vakken zijn als eindexamenvak te kiezen. Tegelijk kent onze school een sterke wetenschappelijke vertegenwoordiging; een groot deel van de leerlingen kiest in het vierde jaar een bèta-profiel. De lessen zijn innovatief ingericht en er is volop ruimte om er alles uit te halen wat erin zit. Kortom, alle profielen bieden uitdagingen en kansen om te excelleren. Docenten brengen leerlingen graag leerplezier en een wetenschappelijke attitude bij. Binnen het vak wetenschapsoriëntatie draait het om creatief onderzoek doen en kritisch denken. Naast alle vakinhoud zijn ook doorzettingsvermogen en communicatie belangrijke leerpunten. Het leren samenwerken met klasgenoten, het doen van groepswork en het ontmoeten van andere culturen. Zo garanderen wij aansluiting op de academische onderwijswereld. Van oud-leerlingen horen we regelmatig dat ze goed voorbereid zijn op vervolgonderwijs. Daar zijn wij blij mee!

Verschil durven maken

Net zo belangrijk is de innerlijke weg. Gymnasiaal onderwijs betekent ook dat je zoekt naar de relevantie van leren. Je bewust zijn van maatschappelijke thema's en voorbij jouw bubbel bewegen. Ervaringen opdoen waarmee je positief kritisch kunt deelnemen aan de samenleving. Ons onderwijs is onderdeel van een open wereld waar je een eigen weg in moet vinden. Zo bekeken is onze school een ontwikkelgemeenschap. Een sociale inspirerende plek,

die het leerlingen mogelijk maakt om zichzelf te zijn, blijven en worden. Leren - op je eigen manier en alvast in het klein - om het verschil te durven maken.

MISSIE

Gymnasium Apeldoorn is een lerende en een vormende school. Vormend omdat we al heel lang deze missie voorleven:

Non scholae sed vitae discimus

Niet voor de school maar voor het leven leren wij

De kunst van het reflecteren op je eigen gedrag. Een vaardigheid die je in je rugzak meeneemt en tot in lengte van jaren kunt inzetten om jezelf te ontplooien. Tegelijkertijd leggen wij hiermee voor onze leerlingen en voor onszelf de lat best hoog. Samen kritisch durven kijken naar bestaande structuren en gewoontes, zie ook hoofdstuk 3. Onder deze missie ligt een belangrijke voorwaarde; dat wij ook een lerende school zijn. Een plek waar je fouten kunt maken en waar je tips en aanwijzingen krijgt. Elkaar feedback geven, luisteren naar verschillende standpunten en oog hebben voor elkaars behoeften.

Geen glans zonder wrijving

Ouders en leerlingen van Gymnasium Apeldoorn zijn over veel aspecten gewoon tevreden, bijvoorbeeld de sociale veiligheid. Er klinken ook minder tevreden geluiden. Bijvoorbeeld over het hoe, wat en waar van ons onderwijsaanbod. Wij vinden ook dat dit actueler en op meer inspirerende manieren kan. Daarom is contextrijk onderwijs een pijler voor de komende jaren. Wij nemen als lerende

school de uitkomsten van de leerlingen - en oudertevredenheidsonderzoeken heel serieus. Ons personeel is vaak lang aan school verbonden. Juist dit commitment maakt ons streven naar kwaliteit mogelijk. Veranderen is niet altijd gemakkelijk; ook wij leren voor het leven!

ONDERWIJSAANBOD

De strategische vertaling van onze visie en missie gaat - naast inspirerend toponderwijs - vooral over meer actieve betrokkenheid van onze leerlingen bij de school en haar omgeving. Wij hebben drie onderwijskundige pijlers gekozen en verder uitgewerkt in hoofdstuk 2:

Talentontwikkeling | Van binnen naar buiten
Onze leerlingen komen beter tot hun recht wanneer zij de ruimte krijgen om zichzelf optimaal te ontwikkelen. Daarom staat het op zoek gaan naar talent centraal in onze begeleiding. Wij nodigen alle leerlingen uit om hun unieke kwaliteiten zichtbaar te maken.

Contextrijk onderwijs | Van buiten naar binnen
Over grenzen heen kijken - we willen graag de kennis en kunde zichtbaar maken in de wereld om ons heen. Contextrijk onderwijs van hoge kwaliteit, binnen en buiten school. Zo kunnen leerlingen hun ervaringen en inzichten gemakkelijk eigen maken.

Burgerschap | En de wereld in!
We geven leerlingen graag het vertrouwen mee dat het de mens eigen is om na te denken en te onderzoeken. We betrekken leerlingen en bieden kansen aan om de samenleving te ontdekken. Volwaardig wereldburger worden in de veilige omgeving van school en daarbuiten.

NIEUWE DOELEN:

- **Tevredenheidsonderzoeken** - we willen op alle onderdelen minimaal een 7.0 scoren. Omdat ze nauw aansluiten bij onze kernwaarden en onderwijskundige pijlers, is ons streefdoel deze schoolplanperiode minimaal een 7,5. *Zie ook de bijlage achterin.*
- **In- en uitstroom** - Ons instroomcijfer verhogen we naar maximaal 128. We geven extra aandacht aan onze doorstroom en uitstroom en laten ons leerlingenaantal groeien tot maximaal 700.
- **Beatus homo qui invenit sapientiam** - eind schooljaar 2021-2022 is ons motto zichtbaar en tastbaar in school. Iedereen die hier leert of werkt kent deze spreuk en kan hem vertalen naar voorbeelden in de dagelijkse praktijk. Om de dialoog actief te houden, komt het motto terug in panelgesprekken in alle geledingen.
- **Het vinden van wijsheid** - dit krijgt een prominente plek in de begeleiding. Voortaan kunnen leerlingen kiezen voor een bepaalde leerstijl of leerstrategie. Hulpmiddelen hiervoor zijn Remind Learning, toptraining en didactisch coachen. Leerlingen maken hun ontwikkeling en leerproces zichtbaar in een portfolio.

STIMULEREND EN PRIKKELEND ONDERWIJS, IN VERBINDING MET DE SAMENLEVING

Samen met alle collega-scholen zetten wij ons 100% in voor de ontwikkeling van onze leerlingen. Dit schoolplan sluit aan bij het strategisch perspectief van de vog. Bij het uitwerken van ons onderwijs-beleid hebben wij ook door die gemeen-schappelijke bril gekeken.

Leerlingen als mensen met een eigen ka-rakter. Ze komen uit een persoonlijke om-geving en hebben ambities en dromen. Wij helpen bij hun ontwikkeling, zowel sociaal, emotioneel als cognitief.

Leerlingen aan het roer van hun eigen ontwikkeling. Samen met de leerlingen en hun ouders kijken we naar ieders leerbe-hoefte. We organiseren het onderwijs zo dat er ruimte is voor eigenheid.

Leerlingen in een dynamische omgeving. Ze kunnen zich bij ons ontwikkelen tot een waardevol lid van de samenleving. Daarbij hebben we aandacht voor hun offline- en hun onlinewereld.

H2 ONDERWIJS

Wij geven stimulerend en prikkelend onderwijs, op een kwalitatief niveau. We willen dit graag nog beter doen, ook door onze leerlingen actiever te betrekken bij de school en de omge-ving. Gymnasium Apeldoorn geeft het onderwijskundig beleid vorm met drie pijlers: talentontwikkeling, contextrijk onderwijs en burgerschap.

We lichten ze een voor een toe, aan-gevuld met enkele praktische zaken en uitleg over ons maatschappelijke werk-veld.

TALENTONTWIKKELING

Van binnen naar buiten

De zoektocht naar een eigen identiteit is belangrijk voor iedere middelbare scholier. Onze school speelt een rol in die zoektocht en hoort een veilige omgeving te zijn die het mogelijk maakt om grenzen te verkennen. Binnen ons lesprogramma is er volop ruimte om nieuwe dingen te leren en te groeien. Leerlingen moeten daarbij de ruimte krijgen om zichzelf te onderzoeken en kwaliteiten naar boven te halen. Om relevante competenties te vinden die bij hun wensen en ambitie passen. Dat is ook sapientiam: innerlijke wijsheid ontdekken waardoor de externe werkelijkheid inzichtelijk wordt.

Iedereen heeft talent

Gymnasium Apeldoorn heeft cognitief getalenteerde leerlingen, alleen is leren meer dan theoretische kennis vergaren. Vanuit de klassieken kennen we het ideaal dat ware ontwikkeling gericht is op de mens als geheel, niet enkel op cognitief talent. We vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich ontwikkelen als 'homo universalis'. Zo leren ze niet alleen de vakken, de kunstjes en de trucjes. Ze ervaren vooral hoe ze tot kunde kunnen komen. Door allerlei dagelijkse 'leefgereedschappen' aan te bieden krijgen leerlingen grip op en inzicht in wie ze zijn. Deze kans om ook buiten de schoolbanken tot volle bloei te komen, creëren wij graag voor iedereen.

Regie over leerproces

Bewuste keuzes maken. Ervaren waar je goed in bent. Zien wat aandacht nodig heeft. Voelen waar potentie in zit. Zelf kiezen hoe

je wil leren en weten wat voor jou een goede manier is. Voor ons is dit maatwerk: iedere leerling toont eigenheid in het leerproces en talent staat bij ons centraal. Dus gaan wij leerlingen stapsgewijs leren om verantwoordelijkheid te nemen voor hun keuzes. Met ruimte om het rooster aan te passen naar hun wensen en behoeften. Van meer sturing en beperkt ruimte in de eerste klas naar steeds meer verantwoordelijkheid en keuzevrijheid in de hogere jaren.

Pedagogisch-didactisch klimaat

Een goede inrichting van ons onderwijs begint bij een veilige pedagogische basis; in de klas en in het vakkenaanbod. Gedifferentieerde lessen zorgen voor gemotiveerde en nieuwsgierige leerlingen. Helemaal als er een optie is om onderdelen op eigen niveau te doen. Zinvol en betekenisvol leren betekent ook samen kijken wat er nodig is. Eerst zeker weten dat de basiskennis er is en dan daarop verder bouwen. Soms met meer uitdaging of verdieping, soms juist met extra ondersteuning of aandacht.

Zicht op voortgang

Om de ontwikkeling goed te volgen geven we individuele begeleiding. De mentor geeft leerlingen stimulerende feedback en betreft ouders bij dit proces. De leerlingen houden een portfolio bij waarbij ze reflecteren op de keuzes die ze maken. Ook geven wij de begeleiding zo vorm dat leerlingen inzicht krijgen in hun handelen, met altijd de optie om fouten te maken om weer van te leren. Zo betekent voortgang ineens ook 'vertrouwen in je eigen kunnen'.

ACTUELE VOORBEELDEN:

- **Honours Programme** – een verdieping voor excellente bovenbouwleerlingen om hun motivatie en competenties verder te ontwikkelen.
- **Motiverende feedback** – een aantal docenten is getraind in didactisch coachen, een methode die het intrinsieke leerproces bevordert.
- **Differentiatie** – op eigen niveau en tempo werken. Zo doen docenten recht aan verschillen tussen leerlingen en bieden passend onderwijs.

NIEUWE DOELEN:

- **Motiveren en uitdagen** – tijdens lessen en schoolactiviteiten worden leerlingen gestimuleerd om extra uitdaging aan te gaan. Ons streven is minimaal een 7,5 (zie *bijlage achterin*).
- **Good practises** – Vanaf schooljaar 2020-2021 zijn er minimaal twee bijeenkomsten per jaar met docenten en leerlingen waarop wij elkaar laten zien hoe wij leerlingen uitdagen. Momen-

ten om successen te vieren, tips op te halen en te delen wat goed werkt. Leerlingen kunnen zo ook aangeven welke manier van uitdagen hen aanspreekt.

- **Regie over eigen leerproces** – binnen de doorlopende leerlijn is het al mogelijk dat leerlingen hun rooster personaliseren. Deze optie gaan we intensiveren en gefaseerd aanbieden aan alle leerlingen. Meer regie zorgt voor meer ruimte voor persoonlijke talenten en ambities, zoals topsport of versnellen voor het examen. Ook ons didactisch handelen sluit hier op aan. In 2023 krijgt iedereen dus de kans om maatwerkonderwijs te volgen – kansengerichtheid!
- **Hoogbegaafdheid scholing** – er worden in deze schoolplanperiode twee docenten opgeleid tot begeleiders talentontwikkeling, bekostigd vanuit het Samenwerkingsverband VO.
- **Onderwijskwaliteit** – wij zetten de pilot begripd lezen in klas 1 voort met extra aandacht voor het verschil in leren en lezen van papier of van scherm. Ook doen we onderzoek naar het effect van versnellen op de basisschool, ook qua VO-resultaten.
- **Feedback-feedforward** – medewerkers richting leerlingen en andersom. Wij hechten veel waarde aan goede feedback en feedforward. Vanaf schooljaar 2020-2021 doen we dit nog intensiever. Het helpt leerlingen om beter te reflecteren op hun onderwijsontwikkeling.

CONTEXTRIJK ONDERWIJS

Van buiten naar binnen

Ons motto spreekt van een reis waarbij de mens wijsheid vindt en hier gelukkig van wordt. Daarnaast is onze missie dat we niet voor de school, maar voor het leven leren. Dan wil je als school dus dat leerlingen hun kennis kunnen toepassen in nieuwe situaties. Dat ze creatieve oplossingen bedenken voor heden-daagse uitdagingen. Wij bieden de stof aan op een vakinhoudelijk hoog niveau en maken verbinding met de leefwereld van de leerlingen. Zo kunnen zij de stof bekijken en beoordelen in relevante contexten.

Levendig lesaanbod

Contextrijk onderwijs geeft schwing aan ons curriculum. Docenten zijn meer een inspirerende ambassadeur van hun vak. Leerlingen kunnen de lesstof wendbaar en weerbaar toepassen en ervaren extra motivatie om zich in de materie te verdiepen. De stof zal beter beklijven door de herkenbare 'haakjes' om het aan op te hangen. En docenten komen door hun authentieke lesinvulling veel beter uit de verf. Dit komt ook de samenwerking binnen de sectie en andere disciplines ten goede. Geen kenniseilandjes, maar kennisbronnen die elkaar aanvullen.

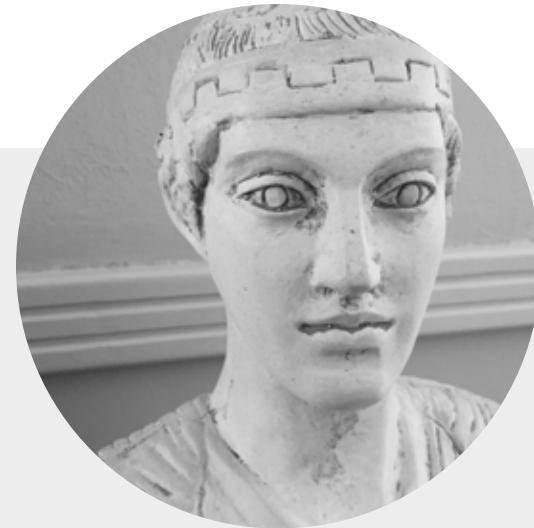
Rijk aan relevantie en actualiteit

Het gaat ook over methode-onafhankelijk onderwijs, waarbij een vak meer dimensie krijgt dan enkel platgeslagen informatie uit een leerboek. De lessen zijn verweven met andere vakgebieden, de actualiteit en/of de wereld om ons heen. Contextrijk onderwijs is dus verdie-

pend, maar voor niemand werkdrukverhogend. Thema's komen heel gevarieerd en via diverse werkvormen aan bod. Verrijkend en verrassend onderwijs waarin relevantie te ervaren is.

Doorlopende leerlijnen

Binnen dit geheel vinden wij het belangrijk dat leerlingen zo min mogelijk het gevoel hebben dat er een knip zit in hun schoolloopbaan. De vaksecties spelen hierin een cruciale rol en zorgen voor een doorlopende leerlijn van klas 1 tot en met klas 6 met goed inhoudelijk onderwijs. Om dit goed te laten verlopen kiezen wij volgend schooljaar voor een andere organisatorische indeling. Hierover is meer te lezen in hoofdstuk 3.

ACTUELE VOORBEELDEN:

- **Vakoverstijgend** – er zijn verschillende losse lesinitiatieven van collega's die de onderlinge samenwerking opzoeken. Voorbeelden hiervan zijn 'Cleantech en groene chemie' en het 'Duurzaamheidsproject BINAS'. En als Geo Future School -ZIE BIJLAGE p.27- bieden wij allerlei combi-modules aan, zoals
 1. *Eerlijke handel en globalisering* > economie, filosofie en aardrijkskunde in klas 5
 2. *Terra Nova* > geschiedenis, wiskunde en aardrijkskunde in klas 1
- **Integratie klassieken** – beter zichtbaar maken van de klassieke talen en cultuur in school en de integratie in andere lessen.
- **Academische voorbereiding** – binnen de vakken wetenschap oriëntatie en NLT krijgen de leerlingen de academische vaardigheden in de vingers. Dit komt goed tot uiting in de vaak indrukwekkende profielwerkstukken die ze maken in klas 5 en 6. Hier integreren ze ook alle vormen van leren van de jaren daarvoor.

NIEUWE DOELEN:

- **Meer vakoverstijgend onderwijs** – we breiden het aantal vakoverstijgende projecten uit: in 2023 heeft ieder leerjaar er minimaal drie. Dit verrijkt de kennis en de samenwerking.
- **Echt contextrijk** - in schooljaar 2022-2023 is het boek nog slechts een naslagwerk voor leerlingen. De lesstof wordt aangeboden binnen relevante contexten uit de wereld om hen heen (zie *bijlage achterin*). Samen met talentontwikkeling biedt contextrijk onderwijs veel kansen en opties voor de pijler burgerschap.
- **Van buiten naar binnen** – er is veel expertise in huis te halen via gastsprekers. Dit gaan we per leerjaar minimaal twee keer doen. Zo wordt ons onderwijs verrijkt met vakkennis uit de dagelijkse praktijk.
- **Binas Ervaringstuin** – een prachtig ontwerp dat eind 2020 wordt gebouwd. De ervarings-tuin vindt zijn plek in de lessen biologie, natuurkunde, scheikunde.
- **Duurzaamheid** - een belangrijk thema in ons onderwijs. Binnen de maatschappelijke stage en het groene chemie symposium krijgt dit veel ruimte en aandacht. Vanaf schooljaar 2020-2021 staan minimaal twee projecten per jaar in het teken van duurzaamheid.

BURGERSCHAP

En de wereld in!

Het vinden van geluk voor de mens door wijsheid te vergaren - wij willen onze leerlingen helpen in deze queeste. Gymnasium Apeldoorn is hiervoor een mooie vrijplaats. Jonge mensen, die door vrijdenken en samen in beweging zijn, zichzelf en hun omgeving sterker maken. Dit proces begint al in de eerste klas. Dan kunnen leerlingen al zelf inbrengen in hoe zij hun talenten willen ontwikkelen. Wij staan daarmee in een oude, maar springlevende onderwijsstrategie. Contextrijk maatwerkonderwijs maakt lessen maatschappelijker en relevanter!

Van gemeenschap naar samenleving

Als gymnasium zijn we een sterke, veilige sociale gemeenschap. Leerlingen hebben de ruimte om te zijn wie ze zijn en hebben begrip en respect voor elkaar. Dat zie je al bij de open dag, waar ze trots onze school laten zien. Je ziet het bij de leerlingbegeleiders; ervaren leerlingen uit de bovenbouw die nieuwe leerlingen wegwijs maken. Helpen bij activiteiten, bijles geven, deelnemen aan medezeggenschap. Een sollicitatieprocedure bijwonen of feedback geven aan de schoolleiding. Deze micro-betrokkenheid wordt steeds groter en vindt via maatschappelijke stages en loopbaanoriëntaties ook buiten school plaats.

Wijsheid de wereld in brengen

Gestructureerde participatie maakt Gymnasium Apeldoorn tot een levensechte leerschool. Wij geven leerlingen graag een prominente rol in de ontwikkeling en uitvoering van onze plannen. Samen deze verantwoordelijkheid nemen

is pure krachtenbundeling. In de klas, de jaarlaag, de leerlingenraad en de schoolorganisatie. Een waaier aan meningen en belangen wordt zichtbaar en tastbaar. Het maakt leerlingen bewuster van maatschappelijke vraagstukken en gevolgen van gemaakte keuzes. Het mooie van deze betrokkenheid is dat ons volgende schoolplan gaat over een school die door de gehele gemeenschap is bedacht.

De maatschappij, dat ben jij

Naast al deze activiteiten maken wij leerlingen ook bewust van hun interculturele omgeving. Vakoverstijgend leren is stap één, aandacht hebben voor alle culturen om je heen een logisch vervolg. Gymnasiasten hebben de pré dat ze via de klassieken een extra boost krijgen in het intercultureel tijdreizen. Door het jaar heen zijn er talloze activiteiten om maatschappelijke podia uit te proberen, te ruiken aan uitdagende kracht- en kennismetingen of te proeven van het internationale leven. Kansen genoeg om je maatschappelijke ik te laten groeien.

Een innerlijk kompas

En zo is de cirkel weer rond. Want wereldse wijsheid gaat hand in hand met je talenten kennen en weten hoe je deze kunt inzetten. Daarom besteden we veel aandacht aan die 'leefgereedschappen'. Hoe kun je je goed ontspannen of concentreren? Hoe start je een project op en geef je elkaar feedback? Hoe ga je om met elkaar, met hoop en teleurstelling of met geld? Hoe geef je woorden aan gevoelens en gedachten? Hoe trotseer je al die ICT-uitdagingen? Kortom, praktische levenskennis. Onze missie is dat leerlingen een hedendaags, innerlijk kompas ontwikkelen. Sed vitae discimus.

ACTUELE VOORBEELDEN:

- **Buitenlandreizen** – diverse uitwisselingen en reis- en projectweken om kennis te maken met andere culturen, oog te hebben voor de ander en om zelfstandigheid te ontwikkelen.
- **Filosofie** – meteen in klas 1 en 2 leren om standpunten te verdedigen en respecteren. Ook ethiek en antropologie komen ruim aan bod. In de bovenbouw is het een examen keuzevak.
- **Versterkt Engels** – een onmisbare taal, dus stevig vertegenwoordigd in ons aanbod. Wij mogen zelf examens afnemen voor een internationaal erkend CAE-diploma. Mogelijke Cambridge Exams: B2 First (klas 2/3), C1 Advanced (klas 4/5) en C2 Proficiency (klas 5/6).
- **Inspirerende activiteiten** – rondom debating: filosofiewerkshops, MEP (Model European Parliament) en MUN (VN-vergadering). Verder diverse olympiades, theaterweekends, muziekavonden, museumexcursies en literatuur-in-de-klas-momenten. En er zijn veel schoolschakers!

NIEUWE DOELEN:

- **Maatschappelijke issues** – we verdiepen ons ieder jaar in wisselende thema's, bijvoorbeeld duurzaamheid, globalisering of sociale betrokkenheid. Leerlingen gaan bijvoorbeeld op stage, nemen deel aan een symposium of wijkproject of doen actief mee aan de 4 mei viering. We gaan deze participatie verder ontwikkelen. Gedurende de schoolcarrière heeft iedere leerling drie projecten gedraaid.
- **Actieve participatie** – dit is in 2023 gemeengoed binnen school. Bij ieder vak is sprake van aandacht voor en deelname aan de wereld. Hier geven we met z'n allen vorm aan; het liefst met de leerlingen als katrekkers.
- **Adviesvangers** – leerlingen worden in alle hoeken en gaten van de school actief betrokken; Zij krijgen als 'adviesvangers' een structurele rol in het ontwerp- en inrichtingsproces van ons onderwijs. Hun mening als expert onderwijsconsument is voor ons cruciaal.
- **Nog intercultureler** – een klassieke opleiding maakt leerlingen bewust van de culturele wortels van onze maatschappij en die van anderen. Ze snappen de impact ervan op de interculturele samenleving. We gaan deze meerwaarde van 'de klassieken' nog beter benutten.

Praktische aanvulling op het onderwijskundig aanbod

NB Via de linkjes is meer informatie te vinden.

Begeleiding en ondersteuning

In onze begeleiding helpen wij leerlingen om zelf oplossingen te vinden. We zorgen ervoor dat we zo goed mogelijk op de hoogte zijn en blijven van ieders capaciteiten, vorderingen, eigenschappen en werkhouding. Per periode zijn mentor en leerling (en soms ouders) in gesprek over mogelijke ontwikkelpunten. Waar nodig kunnen leerlingen deelnemen aan ondersteunende programma's, bijvoorbeeld onderprestatie of hoogbegaafdheid.

Meer informatie over aanvullende begeleiding is te vinden in de ondersteuningsroute. De mentor is hierin de spil en zal samen met leerling en ouders ondersteuningsbehoeften signaleren en waar mogelijk zelf begeleiden. Is er nog meer nodig of zijn er specifieke problemen, dan kan de leerling via de mentor aangemeld worden bij het ondersteuningsteam.

Kwaliteitszorg

Door hoog in te zetten op de onderwijskundige pijlers, zijn wij actief en proactief bezig met de kwaliteit van ons onderwijs. Is er verbetering nodig, dan kaarten wij dit snel aan in onze teams of in andere verbanden. In hoofdstuk drie wordt uitgelegd hoe belangrijk de doorlopende leerlijn is voor de kwaliteit, net als de positie van de secties.

Veiligheid

Gymnasium Apeldoorn heeft het Vignet Gezonde School: een veilige schoolomgeving en

een fris klimaat. Deze positieve aandacht voor leerlingen draagt bij aan een gezondere leefstijl, betere schoolprestaties en minder schooluitval.

Gelukkig is de mens die de wijsheid vindt. Ons motto is voor iedereen een zoektocht die vraagt om een veilige omgeving. Ook is er respect en onderling vertrouwen nodig, voor iedereen. En de wil om elkaar tijdens deze zoektocht uit te dagen en te helpen. Om dit samen goed vorm te geven kent Gymnasium Apeldoorn vijf gouden regels, de **Leges Aureae**:

1. *We staan open voor nieuwe kennis en blijven ons ontwikkelen*
2. *We zorgen voor een goede leer- en werkomgeving*
3. *We stellen ons respectvol naar elkaar op*
4. *We staan open voor meningen van anderen*
5. *We houden ons aan gemaakte afspraken*

In de Leges Aureae staan ook afspraken over aanwezigheid, studiewerk, omgangsvormen, materialen, faciliteiten en verdovende middelen.

Linkjes naar de digitale schoolgids:

- [toetsing en afsluiting \(PTA\)](#)
- [examenreglement](#)
- [toetsrooster](#)
- [leerresultaten](#)
- [overgangsnormen](#)
- [doorstroomgegevens](#)
- [anti-discriminatiebeleid](#)
- [convenant veilige school](#)
- [passend onderwijs](#)

In de maatschappij

Wijsheid vinden is van alle tijden en dit doe je nooit volledig individueel. Je leert met en van elkaar, veilig en saamhorig. Intern hebben wij dit goed op orde. Extern hebben wij de afgelopen jaren steviger en structureler contact met de buitenwereld gemaakt. School op zichzelf is een gemeenschap met contacten in allerlei windrichtingen. Wij zijn onderdeel van de vog en hebben veel meer collega's dan enkel de mensen die aan de Kastanjelaan werken. Maar wij zijn ook een organisatie die actief is in het Apeldoornse netwerk met dwarsverbanden naar het onderwijsveld, het bedrijfsleven, het culturele veld enzovoort.*

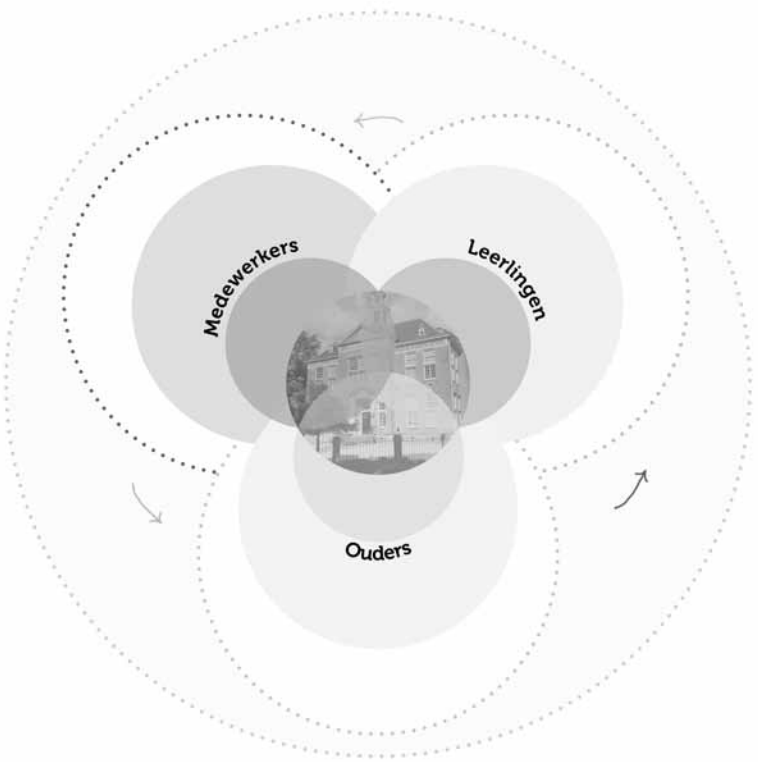
Intensieve band

Al onze collega's en leerlingen hebben hun eigen achterban. Het is wezenlijk om goed contact te hebben met elkaar. Met ouders, vrienden, burens en collega-scholen. Goed in gesprek zijn met elkaar is ook burgerschap. Het helpt om vragen te beantwoorden rondom schoolactiviteiten, het primair onderwijs en het wetenschappelijk onderwijs. Zonder de persoonlijke inspanningen van ouders en docenten zouden wij ook geen internationale uitwisselingen en activiteiten kunnen aanbieden. En contextrijk onderwijs goed vormgeven lukt gewoon beter als wij een intensieve band hebben met organisaties, bedrijven en andere scholen en universiteiten in het land.

Samen plannen realiseren

Kortom ... willen wij dat onze leerlingen straks met twee benen in de maatschappij staan, dan vraagt dat nu al om een stevige connectie. In het klein begint dat bij een fijn contact

tussen leerlingen, ouders en school. Hier zijn wij actief mee bezig. We nemen ouders mee in onze planvorming en vragen hun mening. Hier stoppen wij graag nog meer energie in, want betrokkenheid begint in en om school en waaiert uit. Via ieders netwerk ontdekken we gedeelde interesses en werkvelden, komen we elkaar tegen in onze vrije tijd. Aandacht hebben hiervoor zorgt voor vruchtbare samenwerkingen en mooie verhalen!

* Volledigheidshalve een wettelijk verplichte mededeling: Gymnasium Apeldoorn ontvangt geen sponsorgelden.

EEN INSPIRERENDE EN UITDAGENDE OMGEVING

Goed onderwijs lukt niet zonder goede docenten en medewerkers. Zij werken continu aan hun persoonlijke groei en werkplezier om hun steentje bij te dragen aan de ambities van onze school en de ambitie van de vog:

Collega's als mensen die ergens vandaan komen met een eigen verhaal. Wij hebben belangstelling voor elkaar en staan open voor ieders verwachtingen en verlangens.

Collega's als professionals. Vanuit een onderzoekende houding geven we leerlingen het voorbeeld om betrokken en nieuwsgierig te zijn. We voelen ons verantwoordelijk voor ons onderwijs.

Collega's als vog-medewerkers die met z'n allen een maatschappelijke opdracht vervullen, lokaal en regionaal. Daarom werken we samen, ook met maatschappelijke partners en het bedrijfsleven.

H3 WERKPLEK

Alle collega's - docenten, onderwijs-ondersteuners en leidinggevend - blazen onze missie leven in door een voorbeeld te zijn.

Non scholae sed vitae discimus

We laten leerlingen zien dat Gymnasium Apeldoorn ook voor ons een plek is om te leren. We tonen initiatief en durven het beste van onszelf in te zetten. Leidinggevend zijn helder in hun doelen, besluitvorming en feedback. Iets dat we eigenlijk allemaal van elkaar mogen verwachten. Deze transparantie leidt tot een cultuur van lef, eigen verantwoordelijkheid en zeggenschap.

Professionele werkcultuur

Het onderwijs blijft een sector met veel vacatures; driekwart van ons personeel is docent. Via inspirerende scholing en begeleiding willen wij een aantrekkelijke werkgever zijn en blijven, voor alle medewerkers. Bij het aannemen van nieuwe mensen zijn competenties, onderwijsaanbod, visie en missie altijd onderwerp van gesprek. Eenmaal aangenomen worden nieuwe docenten twee jaar begeleid en gecoacht. Door het jaar heen wordt iedereen gestimuleerd om zaken te verbeteren waar het kan en aan te haken op actuele ontwikkelingen. In de jaarlijkse gesprekkencyclus komen persoonlijke doelen en wederzijdse verwachtingen aan de orde. Vanaf 2020 krijgen de secties een prominentere positie, zie de uitleg hierover op p. 22. Ook analyseren docenten hun les- en vakopbrengsten zelf, inclusief uitleg en verantwoording aan het MT.

Belang van fijne feedback

Een onderdeel van een professionele werkcultuur is een stevige feedbackcultuur. Een werksfeer waarin collega's elkaar aanspreken en bereid zijn van elkaar te leren. Dit vraagt een stap waar we expliciet aandacht aan gaan schenken vanaf schooljaar 2021-2022. In een schoolbrede training werken we met elkaar aan het proces van geven en ontvangen van feedback. De jaren erna wordt een vervolg georganiseerd om samen te blijven groeien hierin. Deze feedbackcultuur zien wij graag onder collega's en leerlingen. Een fijne, positieve omgang met elkaar in de school als geheel.

Didactische coaching

Inspirerende feedback van en voor iedereen levert nog twee dingen op. Allereerst voelen

medewerkers zich meer gezien en gewaardeerd door hun collega's en leidinggevend. En een opbouwende benadering vergroot de kansen op ontwikkeling. Hieruit vloeit automatisch het tweede voort. Het pedagogisch en didactisch klimaat kan zodanig verbeteren, dat het aantal onvoldoendes bij een toets gaat dalen. Voor leerlingen is het specifieke didactisch coachen de motor voor hun primaire leerproces. Via effectieve vragen en meer dan 80% positieve input van de docent nemen zij zelf verantwoordelijkheid voor de stappen in hun eigen proces. Recent opgeleide docenten gaan deze kennis over didactisch coachen delen. Zij gaan met collega's binnen professionele leer gemeenschappen praktisch en onderzoekend aan de gang.

Authentiek en veelzijdig

Naast het belang van in gesprek zijn met elkaar, benadrukken we graag ook de kracht en de kwaliteit van onze mensen, die met reden voor hun beroep gekozen hebben. Onze docenten zijn gedreven en beheersen hun vak tot in de puntjes. Ze hebben kennis van de examenstof en weten hoe de leerlijn van klas 1 tot en met klas 6 is opgebouwd, op VWO+ niveau. Ze gaan voor een goede verstandverhouding en een fijne sfeer tijdens de les. Creeëren rust en ruimte, denken praktisch en creatief mee en laten leerlingen zelf keuzes maken. Ze herkennen individuele kwaliteiten en geven instructie op maat. En dan is er nog dat speciale gymnasiale randje dat vaak iets extra's biedt. Onze docenten doen hun werk allemaal op authentieke wijze en met hulp van onmisbare ondersteuners. Het resultaat? Leerlingen die met plezier leren en reflecteren.

Nieuwe organisatiestructuur

Wij werken al met een doorlopende leerlijn waarin docenten van klas 1 tot en met klas 6 samen verantwoordelijk zijn voor het eindresultaat. Wij zetten nog steviger in op deze leerlijn en willen ook een goede aansluiting op de drie onderwijskundige pijlers realiseren. Daarom kiezen we vanaf schooljaar 2020-2021 voor een organisatiestructuur met een prominenter positie van de vaksecties. Een korte uitleg:

De *rector* blijft eindverantwoordelijk voor de school en is direct leidinggevende van de afdelingsleiders en de onderwijsondersteuners. De *afdelingsleiders* zijn samen verantwoordelijk voor het onderwijskundig beleid. Zij geven leiding aan een aantal secties en zijn leerlingcoördinator van de afdeling. Vanuit die positie initiëren zij een mentoroverleg of andere bijeenkomst van een klas of jaarlaag uit hun afdeling. De *sectieleiders* – voorgedragen door de sectie zelf – coördineren de onderwijsinhoudelijke zaken en zijn samen met de sectieleden verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit, inclusief de uitvoering, de evaluatie en de verantwoording. Zo wordt de onderwijsinhoud echt een zaak van en voor de hele sectie en zijn we allemaal onderdeel van de onderwijsgemeenschap.

Meer inhoud, minder ballast

Binnen dit geheel geven alle docenten invulling aan goed contextrijk onderwijs en leggen vanuit hun professionaliteit verantwoording af. In vakcommunities kunnen ze samen op zoek gaan naar verdiepend of verrijkend lesmateriaal. Dit wordt gefaciliteerd door voldoende ontwikkeltijd in de jaaragenda. De nieuwe structuur creëert ook een nieuw onderwijskundig

overleg. Vanaf schooljaar 2020/2021 komt de samenwerking tussen en binnen de secties als vast onderwerp terug tijdens de jaarlijkse gesprekkencyclus. De sectievoorzitter maakt na iedere toetsweek een analyse en bespreekt die met de afdelingsleider. Er is jaarlijks een functioneringsgesprek met de hele sectie, waarin aansluiting op het schoolplan, samenwerking en ontwikkeling aan bod komen. Ook zijn er individuele gesprekken met sectieleden. Hierin worden ook de ervaringen van leerlingen met docenten meegenomen die zij in enquêtes hebben genoteerd. Bij opvallende uitkomsten is er ook een gesprek met de sectievoorzitter, die daarmee de kwaliteitszorg waarborgt. Al met al een platform voor meer inhoudelijke uitwisseling vanuit vertrouwen en minder operationele ballast voor docenten.

NIEUWE DOELEN:

- **Begeleiding optimaliseren** – we breiden in deze schoolplanperiode ons expertiseteam ‘coaching nieuwe collega’s’ uit met meer beeldcoaching. En er worden steeds meer docenten opgeleid in didactisch coachen, ook door eigen collega’s.
- **Cijfers nog beter in beeld** – via het blijven aanbieden van de training data-analyse kunnen straks alle docenten opbrengstgericht werken en een transparante cijferanalyse vormgeven.
- **Feedback / feedforward** – door dit nog meer en effectief te doen, ondersteunen wij het leer- en werkproces. Wij bouwen vanaf schooljaar 2020-2021 verder aan onze feedbackcultuur.
- **Sectie als basis** – fijn samenwerken is belangrijk, door het hele jaar heen. Vanaf schooljaar 2020-2021 zijn de secties de basis en de hoofdvormgevers van onze professionele cultuur in school.
- **Doorlopende leerlijn** – we bouwen onze ervaringen veel meer uit. Hierbij onderzoeken we het methode-onafhankelijk onderwijs en we bieden waar nodig scholing in kwaliteitszorg.
- **Faciliteiten servicebureau** – rondom financiën, huisvesting, HRM en ICT weten wij onze collega’s te vinden. Kennis en kwaliteiten zijn er om te delen en samen gebruik van te maken.

H4 UITVOERING

Niemand kan in de toekomst kijken. Wij hebben in dit plan geschetst hoe wij als team willen garanderen dat onze leerlingen met een fijn gevoel bij ons starten en als stevige jongvolwassene de school verlaten. De dynamische tijd waarin dit plan is geschreven heeft ons geleerd dat wij onder pittige omstandigheden snel kunnen veranderen. Dat een open, flexibele opstelling vruchten afwerpt. Daarom formuleren wij met de verre kijker in de hand geen einddoel. Wel is onze rotsvaste ambitie voor 2023: een school die excelleert in talentontwikkeling, contextrijk onderwijs en burgerschap.

Actuele jaarplannen

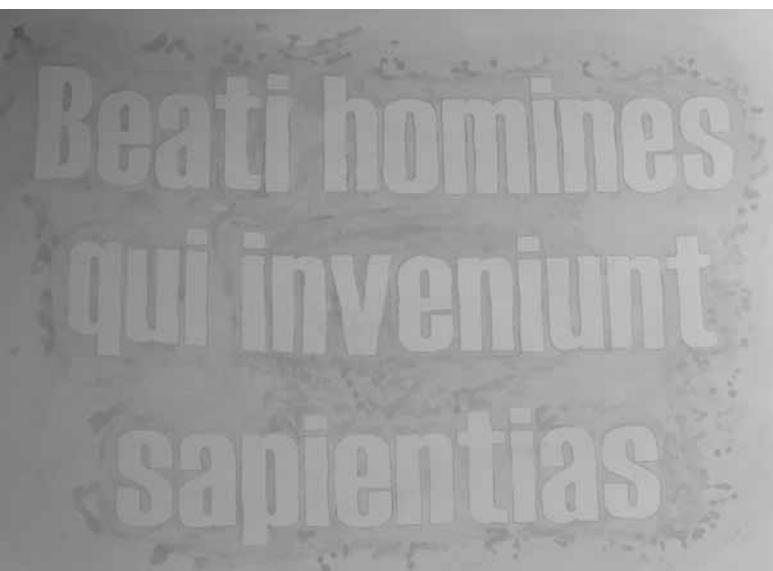
De kunst van veranderen en vooruitkomen is de goede balans creëren tussen behouden en verzorgen wat goed gaat en op het juiste tempo nieuwe dingen toevoegen. Een ambitie kent altijd tussenstappen en meer concrete doelen. Deels zijn deze al in dit plan te vinden. We gaan per jaar veerkrachtige vertalingen maken naar de praktijk. De drie pijlers zijn straks terug te vinden in onze schooljaarplannen en sectieplannen en in ons gezamenlijke commitment. Wij hopen zo goed aan te sluiten bij wat er op dat moment nodig is en wat er lukt. Voor een actueel beeld verwijzen wij dus naar onze jaarstukken.

Toch een glimp

Wanneer kunnen we nu zeggen dat we tevreden zijn? Op welk moment excelleert Gymnasium Apeldoorn daadwerkelijk in talentontwikkeling, contextrijk onderwijs en burgerschap? Zoals gezegd, niemand kan in de toekomst kijken. Dit plan begon met een beschrijving van onze school in 2020. We blikken hiernaast vol vertrouwen vooruit naar 2023.

Gymnasium Apeldoorn 2023

Daar zijn mensen geïnteresseerd en gemotiveerd. De docenten hebben oog voor het talent van leerlingen. Zij creëren een veilige basis zodat leerlingen hun talenten kunnen verkennen en graag hun best doen voor school. Er is individuele begeleiding om de ontwikkeling te volgen; ouders worden hierbij betrokken. Van fouten kan en mag je leren en ruimte voor verbetering is er altijd. We genieten samen van de dingen die goed gaan. De lessen worden als relevant en contextrijk ervaren. Leerlingen leggen de koppeling tussen de lesstof, de actualiteit en de omgeving. Waar mogelijk worden lessen multidisciplinair aangeboden. In iedere jaarlaag zijn minstens drie vakoverstijgende projecten. Ook zijn leerlingen vaak buiten het klaslokaal aan het leren. Net als dat de maatschappij tastbaar de klas in wordt gehaald. De gemeenschappelijkheid van onze school is een verworvenheid die we koesteren. We willen dit van waarde laten zijn voor de samenleving. De zoektocht naar geluk en wijsheid is breed: in de klas, de jaarlaag, de hele school. Echt iedereen – van leerling tot leidinggevende – kan bij ons het steentje bijdragen dat bij hem of haar past. Een permanente uitnodiging om jezelf te laten zien, op school en in de wereld.

BIJLAGE LEERLINGTEVREDENHEIDSONDERZOEK

STELLINGEN PER ONDERWIJSKUNDIGE PIJLER	Score 2019-2020	Doel 2020-2023
TALENTONDERWIJS		
• Leraren dagen mij uit mijn best te doen.	6,9	7,5
• Leraren motiveren mij.	6,95	8,5
• De leerkracht stelt vragen na een opdracht, zoals: wat heb je gedaan en wat heb je geleerd?	6,99	7,5
• Leraren leggen mij uit wat ik goed en fout doe.	7,12	7,5
• De leerkracht biedt keuzes in de manier waarop de lesstof wordt verwerkt.	7,28	8
CONTEXTRIJKONDERWIJS		
• De lessen sluiten aan bij gebeurtenissen uit het nieuws.	5,71	7,5
• Leerlingen zijn tevreden over buitenschoolse activiteiten.	6,59	7,5
• Leerlingen gaan met plezier naar school.	7,09	8,5
BURGERSCHAP		
• De mening van leerlingen telt mee op school.	6,93	7,5
• De school informeert mij over schoolzaken die voor leerlingen belangrijk zijn.	7,1	7,5
• De leerkracht leert ons samenwerken.	7,27	8,5
• Ik ben tevreden over wat de school doet tegen pesten.	7,32	7,5
• Leerlingen hebben mij de afgelopen maanden expres lichamelijk pijn gedaan.*	8,89	10
• Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd.*	8,93	10

* NB hoe hoger de scores, des te minder letsel / discriminatie!

BIJLAGE GFS

Echt waar! Gymnasium Apeldoorn is een van de eerste vier volwaardige Geo Future Scholen van Nederland. GFS - een schoolvoorbeeld van vakoverstijgend onderwijs. Het is ook een prachtig platform voor onze pijlers: talentontwikkeling, contextrijk onderwijs en burgerschap.

De naam zegt het al; met oog op de toekomst! Deze onderwijsstroom daagt leerlingen uit om na te denken over grote, actuele vraagstukken. Thema's die iedereen aangaan, zoals agri & food, geopolitiek, gezondheid, globalisering, klimaatverandering en logistiek. Met de inzet van Geo-ICT en design is er ruimte voor onderzoek en het ontdekken van nieuwe denkvaardigheden. Er is ook ruimschoots aandacht voor de internationalisering.

Al vanaf de start is Gymnasium Apeldoorn betrokken bij het ontwikkelen van verschillende GFS-modules. Wat houdt het praktisch in? Leerlingen onderzoeken de toekomst via vraagstukken die passen bij het thema. Ze gebruiken hun creativiteit en leren gericht feedback geven en ontvangen. Leerlingen gaan in samenwerking met bedrijven of overheidsorganisaties aan de slag met een concreet vraagstuk.

- Wij bieden nu de volgende modules aan:
- Klas 1: Terra Nova
 - Klas 2: Binnenstedelijke ontwikkeling
 - Klas 3: Water in Apeldoorn
 - Klas 3: Internationale conflicten
 - Klas 4: Tipping Points in past climate
 - Klas 5: Globalisering

De modules hebben een prominente plaats gekregen in het PTA van diverse vakken. Dit zijn twee voorbeeldvraagstukken:

- ‘Hoe kan het overschot aan hemelwater worden gebruikt in tijden van droogte?’
- ‘Hoe kunnen jongeren worden aangezet tot het maken van bewustere keuzes voor eerlijke handel?’

Begin 2020 dachten leerlingen van klas 2 mee over de ontwikkeling van de binnenstad van Apeldoorn. [Lees hier meer](#) over de opdracht.

De zoektocht naar geluk en wijsheid.
Wij nodigen je uit om jezelf te laten zien.
Op school en in de wereld.

Gymnasium Apeldoorn

Kastanjelaan 10
7316 BN Apeldoorn
055 521 30 24

info@gymnasiumapeldoorn.nl
www.gymnasium-apeldoorn.nl

Juni 2020

Bob Coenraats
Erwin Hudepohl
Liesbeth Meijer
Sandra van Rijnbach
Ingeborg Verdegaal

Tekst en vorm

Linstituut